

litiske Valgret, dèr havde efter den gamle Valglov 89,6 pCt. — tror jeg, det var — af dem, der var over 30 Aar gamle, Valgret, og i 1918 havde 90 pCt. af dem over 29 Aar Valgret. Det er endvidere saaledes, at ved det politiske Valg i 1918, var der 42 pCt. af Bybefolkningen, der havde Valgret, og kun 40 pCt. af Landbefolkningen. Dèr er Forholdet altsaa det omvendte: der er flere Byboere end Landboere, som har Valgret; men ved de kommunale Valg er der flere Landboere end Byboere, der har Valgret. Dette maa dog have en Forklaring, og Forklaringen kan ikke ligge andre Steder end netop i de Betingelser, som stilles for Valgretten. Ved de politiske Valg stilles ikke saadanne Betingelser, derfor er Valgretten dèr mere udbredt i de paagældende Aldersklasser; men ved de kommunale Valg stiller man denne socialt set og demokratisk set ganske uantagelige Fordring om de to Aars Ophold og de to Aars Skattebetaling. Det forekommer mig derfor, at fra hvilken Side man end ser Sagen, maa man komme til det Resultat, at denne Bestemmelse om de to Aars Ophold er ganske utidssvarende, og det glædede mig, at ogsaa Hr. Rode ydede Lovforslaget Retfærdighed i saa Henseende og hævdede, at det er en Bestemmelse, man maa se at faa ud snarest muligt. Det stemmer i øvrigt ogsaa med det Arbejde, det radikale Venstre har gjort i de Aar, der er forløbet, siden Loven af 1908 blev vedtaget, ved selvstændige Forslag, som tog Sigte paa at faa disse Bestemmelser udryddet.

Desværre erklærede den højtærede Minister, at han ikke kunde yde sin Medvirken til Lovforslagets Fremme, og gjorde opmærksom paa, hvad der i og for sig er meget rigtigt — det nævnte ogsaa Hr. Jensen-Sønderup —, at det er vanskeligt at faa det fremmet i denne Samling; men hvad vi kan gøre i denne Samling, er gennem et Udvalg at skaffe statistiske Oplysninger om, hvorledes den kommunale Valglov har virket. De Herrer siger, at i social Henseende har den ikke virket uheldigt. Hr. Rode har allerede paavist, at det dog maatte være Tilfældet, hvad det selvfølgelig ogsaa er. Den højtærede Minister vil neppe fastholde, at naar der er saa stor Forskel paa det forholdsmæssige Antal af valgberettigede i København, i Købstæderne og paa Landet, skulde det komme af, at det er de velstillede, der er flyttet bort fra Landet, og de fattige, som er blevet derude. Forholdet maa sikkert være det, at det fortrinsvis er Tyende og Arbejdere, som er flyttet til Købstæderne og København. Nogen anden rimelig For-

klaring vil neppe kunne findes. Jeg har ikke kunnet finde en Statistik, som oplyser dette Forhold helt og klart for Købstæderne og for Landets Vedkommende; men for Københavns Vedkommende foreligger der saadanne Oplysninger, ifølge hvilke de, som har de lave Indtægter, har et forholdsvis ringe Vælgertal i Sammenligning med dem, der har de højere Indtægter, og jeg tror, at noget lignende vilde vise sig at være Tilfældet, hvis man fik nøjagtige Oplysninger for Købstæderne og Landets Vedkommende. Jeg synes, man maatte kunne enes om i Udvalget at faa fremskaffet de fornødne Oplysninger, der kunde være grundlæggende for et videre Arbejde i denne Sag.

Den højtærede Minister udtalte, at naar et Lovforslag om kommunale Valg skulde endeligt udarbejdes, ønskede han samtidig ogsaa at faa Forholdstalsvalgmaaden ændret. Jeg skal ikke i Øjeblikket kunne udtale mig om, hvorvidt det vilde være heldigt. Det forekommer mig for øvrigt, at Forholdstalsvalgmaaden, som vi nu har den, virker ganske udmærket; Valgene i Kommunerne foregaar i enhver Henseende tilfredsstillende, hvad det tekniske angaar, jeg synes egentlig ikke, at der paa det Punkt er særlig Anledning til at gøre Forandring. Derimod er der med Hensyn til selve Valgretten, med Hensyn til de skrappe Betingelser, der nu stilles, udmærket Anledning til at gøre et Arbejde. Det kan ganske vist, som den højtærede Minister sagde, neppe bære Frugt, før den tredie Rigsdag kommer. Jeg vil ogsaa være tilfreds, hvis man blot gennem Udvalget vil gøre en Begyndelse med at fremskaffe de fornødne Oplysninger og saa virkelig gennemføre Forslaget, som jeg sagde i min Forelæggelsestale, til Valget i 1921. Der er for øvrigt ikke saa længe til, saa det er ikke for tidligt at forberede de Herrer, navnlig naar de er saa uforberedte, som den højtærede Minister og Ordføreren for Venstre (Jensen-Sønderup) og for Resten ogsaa de Konservatives Ordfører (Sven) syntes at være.

Til Hr. Jensen-Sønderup maa jeg sige, at i det eneste Spørgsmaal, hvori han vilde være enig med mig, er jeg desværre ikke enig med ham. Hvis det ærede Medlem vil læse Lovforslaget igennem, vil han finde, at Forslagsstillerne ikke fastholder Bestemmelsen om, at vedkommende skal svare Skat. Der staar følgende, som jeg med Formandens Tilladelse skal oplæse: „Den, der er ansat til Skat til Kommunen, men som paa Valgdagen staar i Restance med mere end et halvt Aars Skat, kan ikke udøve sin Valgret.“ Der staar ikke,